

Adjaristsqali
Georgia
LLC

Shuakhevi Hydropower Project

საქართველოს გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

15.07.2020

Ref: 176/02-20

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2020 წლის 10 ივლისის N6503/01 წერილის პასუხად, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“ წარმოგიდგენთ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის (BIOTAL-8) მოწყობა-ექსპლუატაციის სკრინინგის განცხადების შესწორებულ ვარიანტს.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის შესაბამისად, გთხოვთ თქვენს გადაწყვეტილებას.

რაც შეეხება „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით, პირის განცხადების საფუძველზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემას, აღნიშნული განცხადება შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“-მ წარმოადგინე 2020 წლის 10 ივლისის N169/02-20 წერილით.

დანართი: 3 ფურცელი

პატივისცემით,

პრამანტ ვასანტ ჯოში

უფლებამოსილი წარმომადგენელი

Adjaristsqali Georgia LLC
6, Irakli Abashidze Str., Batumi 6010, Georgia

სკრინინგის განცხადება

შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“ აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში, კერძოდ მდ. აჭარისწყლის ხეობაში ახორციელებს ჰიდროელექტროსადგურის კასკადის (შუახევი ჰესი 175მგვტ და 9,8 მგვტ სხალთა ჰესი) მშენებლობა-ექსპლოატაციის პროექტს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს 2013 წლის 17 ივლისის N36 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე. სამშენებლო საქმიანობას ახორციელებდა შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“-ს ქვეკონტრაქტორი შპს „AGE batum“-ი. ორივე კომპანიის ძირითად საბაზო ტერიტორიას წარმოადგენდა შუახევის მუნიციპალიტეტის დაბა ხიჭაურის ტერიტორია, სადაც განთავსებულია როგორც ზემოთხსენებული კომპანიების ადმინისტრაციულ-საოფისე შენობა-ნაგებობები, ასევე სხვადასხვა დანიშნულების საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ობიექტები და მუშა-მოსამსახურეთა საცხოვრებელი კემპები.

სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით ობიექტის წყალმომარაგება ხდება მიწისქვეშა მტკნარი წყლით, რომელსაც მოიპოვებს ობიექტის ტერიტორიაზე არსებული ლიცენზირებული ჭაბურღილიდან. ხოლო რაც შეეხება ობიექტის ტერიტორიაზე წარმოქმნილ ჩამდინარე წყლებს, მათი არინებისათვის ტერიტორიაზე მოწყობილია მარტივი ტიპის ლოკალური გამწმენდი ნაგებობა, ამასთან ერთად, სამეურნეო-ფეკალურ ჩამდინარე წყლების გაწმენდისათვის ტერიტორიაზე დამონტაჟებულია ბიოლოგიური ტიპის გამწმენდი ნაგებობა „არსიმაკი“ (ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმები შეთანხმებულია სამინისტროსთან 2018 წელს).

მიმდინარე პერიოდისათვის, კერძოდ ოპერირების ფაზაზე გამომდინარე იქიდან, რომ კონტრაქტორმა კომპანიამ (შპს „AGE batum“-ი) დაასრულა სამშენებლო სამუშაოები, მიმდინარეობს ხსენებულ ტერიტორიაზე არსებული კომპანიის კუთვნილი რიგი საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ობიექტების, მათ შორის გამწმენდი ნაგებობის „არსიმაკი“ დემონტაჟი და ეტაპობრივად ტერიტორიიდან გატანა. შესაბამისად, კომპანია „აჭარისწყალი ჯორჯია“ გეგმავს იბიექტის ტერიტორიაზე ახალი საკანალიზაციო ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის (BIOTAL-8) მონტაჟს და ექსპლუატაციას, რომლის წარმადობა იქნება 8 მ³ დღე-ღამეში. აღნიშნული ნაგებობა მოემსახურება შუახევი ჰესს ოპერირების ფაზაზე.

გამომდინარე ზემოთხსენებულიდან კომპანია „აჭარისწყალი ჯორჯია“ გეგმავს იბიექტის ტერიტორიაზე ახალი საკანალიზაციო ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის (BIOTAL-8) მონტაჟს და ექსპლუატაციას, რომლის წარმადობა იქნება 8 მ³ დღე-ღამეში.

გამწმენდი ნაგებობა (BIOTAL-8) წარმოადგენს ავტონომური კანალიზაციის სისტემების უნიკალურ წარმომადგენელს, რომელიც ახორციელებს ჩამდინარე წყლების ღრმა ბიოლოგიური გაწმენდის პროცესებს. მის საფუძველს ქმნის ადამიანის საყოფაცხოვრებო ნარჩენების იმ პროდუქტებად გარდაქმნის კონცეფცია, რომლებიც შემდგომი გამოყენებისათვის შეიძლება იყოს მიმართული, კერძოდ, მათი გარდაქმნა ტექნიკურ წყლად და მინერალურ სასუქებად.

ჩამდინარე ფეკალური წყლების გაწმენდა ხორციელდება ბიოლოგიურ გამწმენდ ნაგებობა BIOTAL-8-ში, რომელიც ხასიათდება ჩამდინარე ფეკალური წყლების მაღალი ხარისხის გაწმენდით, ელექტროენერჯის დაზოგვით. დანადგარი მთლიანად ავტომატიზირებულია და

არ საჭიროებს მუდმივ მეთვალყურეობას. შესაძლებელია გამწმენდი ნაგებობის მართვა დისტანციურად.

გასაწმენდად მიწოდებული ჩამდინარე წყალი თანმიმდევრულად გადაედინება პირველიდან მეორე და მესამე ბიორეაქტორში და თითოეულ მათგანში გადის ბიოლოგიური გაწმენდის განსაზღვრულ ციკლს. თითოეულ რეაქტორში მრავალჯერ მეორდება აერაციისა და შერევის პროცესები, ამასთან, მესამე საფეხურის ბიორეაქტორი პერიოდულად გადადის დაწმენდის რეჟიმში, რის შემდეგაც გაწმენდილი ჩამდინარე წყალი გადაიქაჩება ბიოლოგიურ, თხელშრიან ფილტრ-სალექარში. დანადგარის მუშაობისათვის, სხვადასხვა ბიოაქტივატორის შესყიდვის საჭიროება არ არსებობს. სისტემის სამუშაო მასალას წარმოადგენს თვითონ ფეკალური ჩანადენები. საპროექტო მაჩვენებლებზე გასვლის სტიმულირებისათვის, გაშვების სამუშაოების დროს, სისტემაში იტვირთება მოქმედი გამწმენდი ნაგებობებიდან მოზიდული განსაზღვრული მოცულობის აქტიური ლამი. ელ.ენერგიის შეწყვეტის შემთხვევაში დანადგარს შეუძლია გამოდევნოს სითხე დამაგროვებელი მოცულობიდან ადრე დაგროვილი გაწმენდილი წყალი და შემდგომში იმუშაოს, როგორც მრავალსაფეხურიანმა სალექარმა, რომელიც უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლების გაწმენდას ცხიმებისა და მოტივტივე ნარჩენებისაგან. ელ. ენერგიის აღდგენისთანავე გამწმენდი ნაგებობა ერთვება ნორმალურ მუშაობის რეჟიმში.

გამწმენდი დანადგარი აღჭურვილია ავარიული სიგნალიზაციით. საჭირო არ არის საასენიზაციო მანქანა შლამის გასატანად, ზედმეტი აქტიური შლამის დაგროვება ხდება ტომრებში, რომელიც იდება დახურულ კონტეინერში ნაგავსაყრელზე გასატანად, ძველი ტომრის ადგილას მაგრდება ახალი ტომარა. ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ტექნოლოგია დამუშავებულია ისე, რომ არ ხდება მეთანისა და გოგირდწყალბადის გამოყოფა, რაც იძლევა საშუალებას ნაგებობა არ იყოს დაცილებული დიდი მანძილით შენობიდან, და რაც მთავრია მასში რამდენიმეჯერ მეორდება ნიტრიფიკაციის და დენიტრიფიკაციის პროცესი, რომელიც ხელს უწყობს გაწმენდილ წყალში აზოტისა და ფოსფორის შემცირებას. გამწმენდი ნაგებობაში გათვალისწინებულია ჩამდინარე წყლების დაქლორვა უკვე გამზადებული ნატრიუმის ჰიპოქლორიტით, მისი მიწოდება ხდება ავტომატურად საანგარიშო დოზაა 3 გრ/მ³ წყალთან კონტაქტის ხანგრძლივობაა 30 წთ. BIOTAL-8-ს ტიპის გამწმენდი ნაგებობის შერჩევისას გათვალისწინებული იქნა ერთი პერსონის მიერ წყლის საშუალო დღიური მოხმარება (25 ლიტრი) და სამოქმედო ტერიტორიაზე დასაქმებულ და ადმინისტრაციის თანამშრომლების რაოდენობაზე (სულ 28). ჩამდინარე წყლის გამწმენდი ნაგებობიდან გამოსული გაწმენდილი წყლის ჩაშვება მოხდება მდინარე აჭარისწყალში ტერიტორიიდან 30 მეტრში, (GPS-კოორდინატები: X-260367; Y-4614634) 100 მმ დიამეტრისა და 10 მ სიგრძის პლასტმასის გოფირებული მილით. დანადგარი არ საჭიროებს ადგილზე მშენებლობას. გათვალისწინებულია მხოლოდ ფუნდამენტის მოწყობა. მონტაჟის სავარაუდო პერიოდად განისაზღვრება 10-15 დღე. საქმიანობის განხორციელება არ საჭიროებს დამატებითი მისასვლელი გზების მშენებლობას. გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიამდე მისასვლელი გზების ტექნიკური მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია.

რადგან საწარმოში არ გამოიყენება რაიმე სახის საწვავი, ამიტომ გამოყენებული წყლების დაბინძურების რისკი ნავთობპროდუქტებით არ არსებობს.

აღნიშნული საქმიანობა არ უკავშირდება რაიმე სახის მამტაბური ავარიის ან კატასტროფის რისკებს. საქმიანობა არაა დაგეგმილი ჭარბტენიან ტერიტორიებთან, შავი ზღვის სანაპირო ზოლთან, ტყით მჭიდროდ დაფარულ ტერიტორიებთან, სახელმწიფო ტყის ფონდსა და დაცულ

ტერიტორიებთან. ამასთან ერთად, ობიექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე არ არსებობს წითელი ნუსხის სახეობები.

ვიზუალური დათვალიერებით საპროექტო ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები, თუმცა საწარმოს ტერიტორიაზე მიწის სამუშაოების შესრულების პროცესში არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის არსებობის ნიშნების ან მათი რაიმე სახით გამოვლინების შემთხვევაში სამუშაოთა მწარმოებელი ვალდებულია „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის თანახმად შეწყვიტოს სამუშაოები და ამის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს კულტურისა ძეგლთა დაცვის სამინისტროს.

გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის პროცესში ხმაურის გავრცელების დონეების გადაჭარბება არ არის მოსალოდნელი. ობიექტის მთლიან ტერიტორიაზე პრაქტიკულად არ ფიქსირდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა. თუმცა, მშენებლობის პერიოდში ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის შემთხვევაში ის მოხსნილი იქნება და სრული კანონმდებლობის დაცვით დასაწყობებული იქნება ობიექტის ტერიტორიაზე. რაც შეეხება საწარმოო ნარჩენებს, გამწმენდი ნაგებობის მუშაობის პროცესში სახიფათო ნარჩენები არ წარმოიქმნება ხოლო წარმოქმნილი სამრეწველო ნარჩენის, ე.წ აქტიური შლამის დაგროვება ხდება ტომრებში, რომელიც იდება დახურულ კონტეინერში მათი შემდგომ ნაგავსაყრელზე გასატანად, ძველი ტომრის ადგილას კი მაგრდება ახალი ტომარა.

შერჩეული ნაკვეთის მომიჯნავე ტერიტორიებზე არ არის ტყით დაფარული ისეთი ტერიტორიები, სადაც ხანძარი შეიძლება სწრაფად გავრცელდეს. მიუხედავად ამისა, გამომდინარე იქედან, რომ გამწმენდი ნაგებობის მუშაობისათვის გამოიყენება ელექტროენერგია, ობიექტზე მოსალოდნელი ავარიის ან/და ხანძრის თავიდან აცილებისა და მისი პრევენციის მიზნით ნაგებობის მიმდებარე ტერიტორიაზე დამონტაჟებული იქნება სახანძრო დაფები ცეცხლმაქრებით.

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების პროცესში ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედება არაა მოსალოდნელი. გამწმენდი ნაგებობის მუშაობის პროცესში გარემოზე ზემოქმედების შემცირებისა და ობიექტის ოპერირებისას გარემოსდაცვითი კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესრულებაზე კომპანიის მიერ მკაცრი კონტროლი იქნება დაწესებული და საჭიროების შემთხვევაში კომპანია განახორციელოს დამატებითი გარემოსდაცვითი ღონისძიებები.

პატივისცემით,

პრამანტ ვასანტ ჯოში

შპს „აჭარისწყალი ჯორჯია“-ს

უფლებამოსილი წარმომადგენელი